

הוראות לט"ו שבט

משה יהודה ליב לנדא
בן הרב הגה"ח מוהר"ר יעקב זלמה
רב אב"ד בני ברק
ב"ה א' בשבט התשע"ב

לידיעת הציבור

עמל רב מושקע בהשגחה בחנויות הפיצוחים ופירות היבשים.
כיון שבעיני הציבור נראים הדברים כפשוטים
וכשרים ללא השגחה באתי בזה לפרט הדבר.

- פירות מסוכרים - פפ"ה-אנגס ובגנה וכ"ו ללא הכשר יש חשש מתמציות המצריכים השגחה מהשש איסור.
- מימשש, צימוקים מיובשים, שקדים - יש חשש ערלה וטבל (בתוצרת הארץ) יש לבדוק היטב מהרקום.
- קליפות הדרים - יש חשש ערלה, ושרצים (כינמות), הדונג שעליהם בחשש איסור.
- צימוקים וחמוציות - מרוחים בשומן בחשש איסור, חשש ערלה - בתוצרת הארץ.
- שזיפים יבשים - יש חשש ערלה וטבל, עוברים ביטול אחרי היבוש ומרוחים בשומן.
- תאנים - הבדיקה קשה מאוד וברובם מתולעים.
- אגוזי פקאן - בשוק רובם תוצרת הארץ, חייב בתרומם.
- חמוציות וגרעיני אבטיח - יש עדיין בשוק בחשש איסור ספחיו שביעית.
- קלות הפיצוחים נעשית בתנור, שיש להשגיח שלא נאסר מערלה וטבל.
- חומים קלוי - כפי שפורסם אין בחנויות שבהשגחה משום שהם באיסור ביטולי נכרי.
- הפיצוחים לסוגיהם, נרענים ואגוזי קשיו יש לבדוקם מתולעים.
- בטנים מצופים (קבוקים) - יש עליהם בלילה מקמח ומים, יש בהם חשש תולעים.
- (דרך אנב: ברכתם בורא מיני מזונות).
- תירס מנופח - (פופקורן) עדיין קיים בשוק בחשש ספחיו שביעית, צריך בדיקה מתולעים לפני הנפוח.

הציבור מוזהר להקפיד לקנות בחנויות שבהשגחה ולבדוק כל הנ"ל מתולעים!

הערה: המוצרים הארוזים הנמכרים בחנויות שבהשגחה אחריות כשרותם, לפי ההכשר המודפס עליהם.
וע"ז באנע"ח
משה יהודה ליב לנדא
רב אב"ד בני ברק

מוגש לתושבי בני ברק הי"ו ע"י מערכת הכשרות של
הרה"ו רבי משה יהודה ליב לנדא - רב אב"ד בני ברק
משרדינו: רח' יחזקאל 3 בני ברק מלפון: 03-6193582

פיצוחים אגוזים וגרעינים

עם קליפה
אגוז פקאן / גרעיני דלעת (גרעינים לבנים) / סויה - על פי רוב נקיים אם הם שלמים.
אגוז מלך / גרעינים שחורים / שקדים / בונדוק / בוטנים - יש לבדוק.

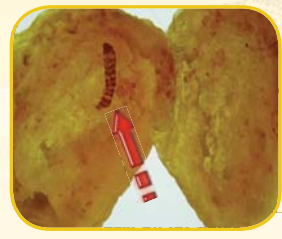
גרעיני אבטיח - לעיתים רחוקות נגוע.
ערמונים - לקלף ולבדוק מבפנים שהפרי שלם ואין לו קורים או פרורים, אפשר לבדוק גם לאחר ביטול.

ללא קליפה
אגוזי מלך / חמוניה (גרעינים שחורים) / בונדוק / מקדמיה / צנובר / בוטנים / פקאן / אגוזי בראיל / שקד מקולף - מרוס, שלם, גפרור / גרעיני דלעת (גרעינים לבנים) - יש לבדוק. (אופן הבדיקה היעיל ביותר ע"י ניפוי בנפה מס' 8 מ"ש (חורים גדולים) - לנפות ע"ג נייר ועדיף בצבע כהה) ולהתבונן בנשורת באם יש חרקים שחורים או קורים ומילבן, כמו כן יש לבדוק אם יש בהם חורים.

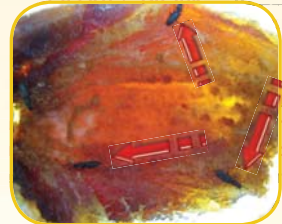
אגוז קשיו / אגוזי גן עדן (מיסטוק חלבי) - יש לחצות ולבדוק. (פירורים חומים דקים בין החצאים הם בדרך-כלל שאריות קליפה חיצונים ואינם סימנים לנגיעות).

קבוקים (בוטנים מצופים בבליילת קמח) - אלו שבהשגחה הרב שליט"א הקמח עובר ניפוי, קלוי בתנור מיוחד שאין בו קליית עכ"ם אסורה. לפני כל יצור מתבצעת בדיקה מדגמית באיכות של הבוטנים, משלוחים רבים נפסלים בגין נגיעות.

שקדים ופקאן (פקאן סיני) מסוכר - במפעלים שבהשגחה הרב מקפידים לייצר מסחורה באיכות טובה ובחוקת נקי.

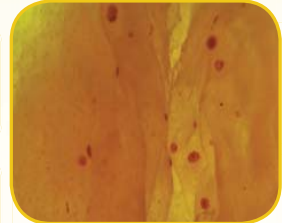
זחל עש במשמש מיובש

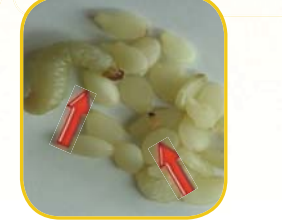
חידקוניות בתמר

זחל בתמר

נמשים שאינם חרקים במשמש מיובש

זחל עש בשומשום

משמש מיובש - קיים בהם נגיעות זחל חום שחור, לכן יש לפתוח ולבדוק כנגד האור. (בסחורה ישנה עלולים להיות בהם אקריות-חרקים קטנים, הנראים כנקודות קטנות בצבע שקוף-לבן). נקודות חומות כנקודות חן הנמצאים מעל קליפת המשמש ואינם מתקלפים בקלות, הם חלק מגודול הפרי ואינם נגיעות כינמות.

צימוקים / חמוציות / אוכמניות - יש לבצע בהם בדיקה מדגמית, להשרות במים חמים, לבדוק היטב מה שצף למעלה, במידה ונמצאו חרקים רצוי לא להשתמש בכל הסחורה, מכיון שבתוך הפרי עלול להיות נגיעות שלא ניתן לבדוק. בכל מקרה מומלץ לשטוף היטב את הפרי לפני השימוש.

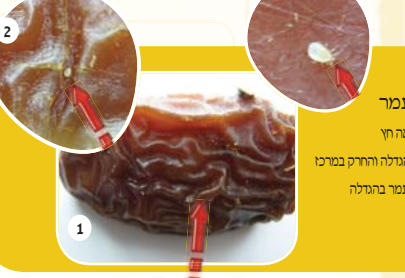
שוף מיובש - יש לחצות ולבדוק.

תמר מיובש - לעיתים נגוע בזחל חום/שחור בתוך בשר הפרי, ע"כ יש לחצות את הפרי בסכין, להוציא את הגלעון ולבדוק כנגד האור משני הצדדים. (בסחורה ישנה עלול להופיע מעל קליפת הפרי אקריות - חרקים קטנים הנראים כנקודות קטנות בצבע שקוף - לבן).

תאנים מיובשות - נגוע מאוד והבדיקה קשה.

חרקים שהוצאו מתאנים בהגדלה בעיגול

אקריות בין קפלי התמר

משמש מיובש

צימוקים

חמוציות

אוכמניות

שוף

תמר מיובש

תאנים מיובשות

תאנים מיובשות

התמונות

נגיעות עש בשקדים

נגיעות באגוזי מלך

פרי וירק מיובש ומסוכר

פירות יבשים הנמכרים בתפוזות, כיון שהם דביקים ומסוכרים, עלול להמצא בהם חרקים שונים גם בחלקם החיצוני.

אגס / אננס / אפרסק / תפוז / מלון / קוקוס / לואיזה / גינג'ר / מנגו / בננה / ציפס / פאפאיה / תפוח עץ מיובש - בחזקת נקי.

אתרוג מסוכר - חשש כנימות (ראה ערך פירות הדר)

לדר באריזה סגורה - קיים ייצור העשוי מטיב ירוד, לכן עלול להיות נגוע בחרקים.

תפוז סיני מסוכר / קליפות הדרים - במפעלים שבהשגחת הרב שליט"א, בכל משלוח לפני הייצור, מתבצע בדיקה מדגמית מנגיעות, משלוחים רבים נפסלים בגין המצאות נגיעות כנימות בקליפות הפרי (ראה פירות הדר).

אפרסמון - בחזקת נקי (נקודות שחורות קטנות בבשר הפרי אינן מהוות סימן לנגיעות).

דובדבנים מסוכרים - במפעלים שבהשגחת הרב שליט"א, בכל משלוח לפני הייצור, מתבצע בדיקה מדגמית מנגיעות, משלוחים רבים נפסלים בגין המצאות נגיעות-תולעים (רימות זבוב) בפרי.

דובדבנים שחורים - קיים בהם נגיעות, לכן יש לבצע בהם בדיקה מדגמית, להשרות במים רותחים עד שיתפחו, לפתוח ולבדוק, באם נמצא בהם נגיעות עדיף לא להשתמש.

כנימות עלה בתות שדה - בהגדלה ליד שקע הרעיון הלכן החיצוני

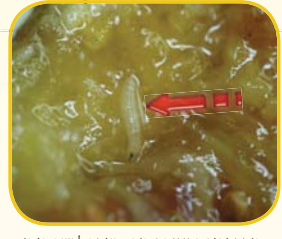
- אגס מיובש
- אגס מיובש
- חרובים
- פאפאיה
- אתרוג מסוכר
- לדר
- דובדבן שחור מיובש
- אפרסק מיובש
- תפוח מיובש
- קליפות הדרים
- אגוז קוקוס
- קיווי מסוכר
- תפוז סיני מסוכר
- בננה מיובשת

זחל עש בתפוח

זחל עש החרוב בחרובים

רימת זבוב בתאנה טריה - דומה לבשר הפרי

זחל בתות שדה

אפרסמון - להוריד את עלי הכותרת מסביב עד תוך מנע לפרי ולשטוף היטב. לעיתים יש נגיעות של כנימות על הפרי. אם הפרי בשל מאד רך מהרגיל יש לבדוק מתולעים (רימת זבוב). (נקודות שחורות קטנות בבשר הפרי אינן מהוות סימן לנגיעות).

דובדבנים - יש לחשוש ולבדוק מתולעים. (רימות זבוב). (ראה תמונה)

זיתים שימורים - במפעלים שבהשגחת הרב שליט"א, בכל משלוח לפני הייצור, מתבצע בדיקה מדגמית מנגיעות, משלוחים רבים נפסלים בגין המצאות נגיעות בפרי, כגון רימות זבוב הזית, וכנימות.

משמש - לפתוח ולבדוק נגד האור.

תפוח עץ - על פי רוב בחזקת נקי, לפעמים יש נקב בפרי שאינו נראה וקיים חשש לנגיעות בתוך הפרי, לכן מומלץ לחצות את הפרי ולבדוק.

חרובים - מבשילים זמן רב על העצים בשטחי הפקר ומאוחסנים במקומות נגועים, מומלץ לשטוף היטב מבחוץ, לבדוק אם אין חרובים, עדיף לפתוח את החרוב לאורכו ולבדוק שהוא נקי מחרקים.

ססק - בראש הפרי יש כעין כתר שיש בו חלל, עלול להכיל חרקים. יש להוריד את כותרת הפרי ולשטוף היטב. אם הפרי בשל מאד רך מהרגיל יש לחצות ולבדוק מבפנים.

תות שדה - נגוע עפ"י רוב בסוגי חרקים שחלקם אינם יורדים אפילו בשטיפה חזקה, (פורסם במודעות חוצות ע"י הרב). בחנויות שבהשגחת הרב שליט"א מתבצע בהם בדיקה מדגמית לגבי סוגי החרקים הנ"ל, לכן התות הנמכר בחנויות שבהשגחה יש להתוך את עלי הכותרת עם מעט מהפרי, להשרות במי סבון, במידה ויש חור, יש לחצות את הפרי לשנים, לאחר השריה במי סבון לשטוף היטב היטב ולבדוק. יש להשתמש רק בתותים סוג א', תותים רכים הנראים רקובים למחצה אין להשתמש.

תאנים טריות - נגוע מאד והבדיקה קשה.

כנימות - ייצור בעל חי הרוחש וזוחל עם התהוות, לאחר זמן מתכסה בשעווה, ונצמד לקליפת הפרי. למראית עין נראה בצורת עיגול או פסיק בצבע חום כהה.

כנימות מגן באשכולית

רימות זבוב בשזיף

רימות זבוב בענבים

זחל ברימון

פירות וירקות טריים

אבוקדו / אגס / קיווי / קוקוס / מנגו / פאפאיה / קרמבולה / בננה / פסיפורה / אבטיח / מלון - בחזקת נקי מנגיעות. במידה והפרי מאד בשל ורך, יש לחשוש ולבדוק מתולעים. (רימות זבוב).

אוכמניות / חמוציות - יש לבדוק מתולעים.

פירות הדר - לבחון ולבדוק אם מצוי כנימות מגן על הקליפה (ראה תמונה), בעת קילוף הפרי או בסחיטה, להקפיד שהכנימות לא יחליקו לפרי או למיץ. לפעמים מצוי תולעים (רימות זבוב) בתוך בשר הפרי, בגידול פרטי או ביבול נכרי, שכוחות הנגיעות יותר גבוהה. קליפת הפרי מרוחה בדונג שיש בו חששות איסור, לכן אין להשתמש בקליפה. מיץ הדרים הטרי הנמכר בחנויות שבהשגחה, עובר סינון בנפה של 70 מ"ש לאחר הסחיטה.

פירות קיץ - כל סוגי הפירות בפרט פירות הנשירים, באופן שהפרי רך ובשל מאד (ממוסמס), יש לחשוש לנגיעות ולבדוק היטב מתולעים כגון (רימות זבוב), תולעים לבנות קטנות מאוד. יש להדר לקנות סחורה סוג א'. ולעתים רחוקות עלול הפרי להיות נגוע בכנימת הדבוקה לקליפת הפרי החיצונית.]

ענבים - על פי רוב בחזקת נקי. בגידול פרטי או יבול נכרי יש לחשוש ולבדוק מתולעים (רימות זבוב).

שימורים - אפרסקים / אננס / משמש - על פי רוב בחזקת נקי.

פטל / תות עץ - הפרי נגוע מאד והבדיקה קשה.

אננס שלם - בעלי הכותרת ובקליפת הפרי עלולים להיות חרקים, לכן יש להסיר העלים ולקלף את כל עובי הקליפה ולשטוף.

תמר לה קפוא חיאני - על פי רוב בחזקת נקי, מומלץ לפתוח ולבדוק.

רימון - יש להסיר את הכתר סמוך לפרי מחשש לחרקים הנמצאים בו, במקרה שהפרי נקוב או שדוק יש לפתוח ולבדוק היטב באם מצוי רימות זבוב או זחל עש (ראה תמונה).

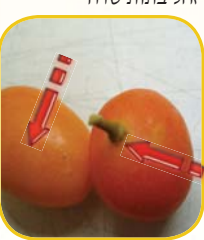
- קרמבולה
- חמוציות
- תפוזים
- משמש
- ענבים
- פטל
- אננס
- תמר לה קפוא
- רימון

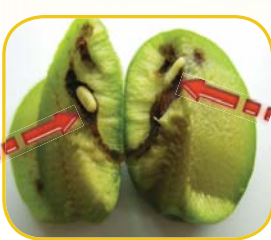
תולעים בדובדבן שחור מיובש

חרק מיובש בעוקץ תאנה טריה בהגדלה

כנימות מגן בתפוז סיני

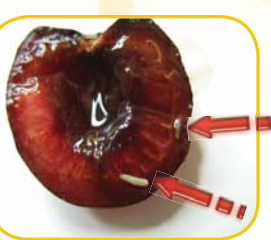
רימת זבוב הזית בזיתים

כנימת מגן בזית

כנימת מגן באפרסמון

רימת זבוב הפירות בדובדבן טרי

כתב הרב "כף החיים" זצ"ל (הלכות תולעים סי' פד' ס"ק קג')
וגם כי התולע דומה למוץ התאנים ולפעמים אינו נראה עד שישתכל בו הרבה ועל כן צריך לזהר בבדיקתו מאד מאד. עכ"ל
 וזה לשונו: